

A stylized city skyline in dark purple and black silhouettes against a light orange background. Several large, rounded squares in various colors (yellow, magenta, blue, green) are scattered across the scene, some overlapping the skyline. The title 'Migrant în România' is written in a large, elegant, yellow cursive font across the middle of the image.

Migrant în România

Nr. 3 - 2009

Revista Migrant în România este editată de

Institutul Intercultural Timișoara (coordonator)

Bd. 16 Decembrie 1989, nr. 8
300173 Timișoara
Tel. 0256 498 457, Fax. 0256 203 942
E-mail: iit@intercultural.ro
Site: www.intercultural.ro

Asociația Divers Etica

Aleea Banul Udrea, nr.10, bl. 102, ap. 9
București
Tel. 0752 883 771
E-mail: secretariat@diversetica.ro
Site: www.diversetica.ro

Asociația Cultura Păcii

Str. Azurului 3, bloc 114A, sc.C, ap.130
Tel: 0217 710 745
Mobil: 0734 083 735
E-mail: info.acp@clicknet.ro
Site: www.imigrant.ro

Organizația Femeilor Refugiate din Romania

Str. Dobrici 57-59, București, sector 2
E-mail: offr2000@yahoo.com
Tel 0771 789 935
Site: www.migrant.ro/offr

Acest număr este realizat în cadrul proiectului „Integrare și coeziune socială pentru resortisanții țărilor terțe”, finanțat de Uniunea Europeană prin Programul General „Solidaritatea și gestiunea fluxurilor migratorii”, gestionat în România de Oficiul Român pentru Imigrări.

Comitetul de redacție:

Romina Matei și Amadou Niang (coordonatori),
Oana Nestian, Mbela Nzuzi, Andi Păcurar,
Călin Rus, Diana Ureche.
Grafica: Codruț Radu
Contact: redactie@migrant.ro

Revista este disponibilă și online la www.migrant.ro.
Exemplare tipărite pot fi comandate la Institutul Intercultural Timișoara sau la Punctul Național de Contact pentru Resortisanții Țărilor Terțe, str. Dobrici nr 57-59, sector 2 București

Responsabilitatea pentru conținutul articolelor revine în exclusivitate autorilor. Aceștia păstrează drepturile de autor pentru articolele publicate. Comitetul de redacție primește propuneri de contribuții la Revista „Migrant în România”. Detalii pe coperta 3 sau la www.migrant.ro

Cine învață limba română?

Nu este necesară o cercetare sociologică riguroasă pentru a dovedi faptul că majoritatea românilor cred că limba română este o limbă foarte greu de învățat de către străini și că puțini străini ar avea motivația și perseverența de a face un astfel de efort.

La una dintre întrunirile privind integrarea migranților care a avut loc la Iași în organizarea Institutului Intercultural din Timișoara, doctorul Kamel Earat, Președintele Centrului Cultural Arab din Iași ne semnala un fapt surprizător: în Parlamentul Iordaniei există un grup de parlamentari care aleg uneori să comunice între ei în limba română. Aceștia, ca și mulți alți intelectuali și specialiști din Orientul Mijlociu, au studiat în România și vorbesc perfect limba română. La fel, jurnalistul Ahmed Jaber, ne atrage atenția asupra oportunităților de cooperare pe care le pot reprezenta foști studenți arabi în România, ajunși acum în poziții de conducere în țările lor. Am început de asemenea să ne obișnuim cu prezența publică a unor vorbitori de limba română de origine străină. Realizatoarea TV Mbela Nzuzi și doctorul Raed Arafat sunt exemple elocvente.

La noi la Institutul Intercultural din Timișoara primim în stagiul de mai mulți ani tineri din diferite țări și

am constatat că o parte dintre ei, fie că provin din Franța, din Canada, sau din Olanda, au reușit să înțeleagă limba română și chiar să o vorbească la un nivel satisfăcător după mai multe luni de interacțiune cu colegi timișoreni.

Aceste exemple contrazic așadar stereotipul „limba română – limbă inaccesibilă străinilor” sau „limba română – limbă neinteresantă”. Este momentul să depășim aceste percepții limitate și limitatoare și să ne concentrăm și pe modul concret în care toți cei interesați, și în mod deosebit cei care locuiesc în România, inclusiv cei proveniți din alte țări, pot fi susținuți să învețe limba română la un nivel suficient pentru nevoile specifice ale fiecăruia.

Ahmed Jaber mărturisește în interviul de la pagina 16 că a avut contact cu literatura română, cunoscând astfel cultura română, înainte de a veni în România. Cei mai mulți dintre migranții sosiți în țara noastră ajung însă în contact simultan atât cu limba română, cât și cu societatea și cultura României, deseori acestea fiind semnificativ diferite de contextul lingvistic și cultural de unde provin.

Este, de aceea, necesară conceperea unor metode și a unor instrumente moderne pentru învățarea limbii

Călin Rus
Director
Institutul
Intercultural
Timișoara

române, articulate cu dimensiunea culturală și, în același timp, centrate, nu pe istoria literaturii, nici pe gramatică, ci pe dimensiunea practică. Un astfel de demers, deși este o noutate în România, ar răspunde unor nevoi actuale reale, care se anticipează că vor crește simțitor în anii următori. El este dealtfel și în concordanță cu tendințele din diferite țări europene confruntate, unele doar recent, cu fenomenul migrației. Acest demers este totodată convergent și cu dezbaterile și recomandările europene, descrise succint în ultimele pagini ale acestui număr, și care, plecând de la recunoașterea că Uniunea Europeană are 23 de limbi oficiale, limba română fiind una dintre ele, susțin și învățarea limbilor europene ce nu sunt considerate de circulație internațională, și învățarea de către migranți a limbii societății în care trăiesc.

Cum se poate învăța

1. Accesul la educație al copiilor cetățenilor străini rezidenți în România

Famiile cetățenilor străini, indiferent de statutul care le permite șederea legală în România, care au în întreținere copii în vârstă de până la 18 ani sau care au depășit 18 ani, dar nu au încheiat studiile preuniversitare, precum și reprezentanții legali ai minorilor neînsoțiți, au dreptul să solicite inspectoratelor școlare județene, respectiv inspectoratului școlar al municipiului București, înscrierea acestora în învățământul preuniversitar.

În vederea școlarizării, copiii cetățenilor străini și minorii neînsoțiți cu drept de ședere în România, care nu cunosc limba română, beneficiază de un curs de inițiere în limba română. Pentru a avea acces la aceste cursuri de inițiere, cererile de participare, însoțite de copia legalizată a documentului de identitate, se depun de către unul dintre părinți sau reprezentantul legal la inspectoratele școlare sau la sediile centrelor teritoriale ale Oficiului Român pentru Imigrări (ORI). În această din urmă situație, centrele teritoriale ale ORI transmit cererile de participare, însoțite de copiile legalizate ale documentelor de identitate, în termen de cel mult de 5 zile de la primire, inspectoratelor școlare în a căror rază domiciliază beneficiarii. Înscrierea la cursurile de inițiere în limba română se realizează, de regulă, în perioada 15-30 august, înainte de începutul fiecărui an școlar. În situația în care elevii nu pot fi înscriși, din motive obiective, în perioada 15-30 august, se va putea solicita înscrierea și participarea la curs, în cadrul grupelor deja constituite, pe baza unei cereri speciale adresate inspectoratului școlar organizator.

Fiecare inspectorat școlar desemnează una sau mai multe școli unde se vor desfășura cursurile de inițiere. Cursurile au durata de 4 ore pe săptămână și se

desfășoară cu respectarea structurii obișnuite a anului școlar.

O grupă este constituită în medie din 15 elevi. Numărul minim de participanți este de 10, iar numărul maxim de participanți este de 20.

În desfășurarea activităților de învățare a limbii române, în constituirea grupelor se va ține cont de diferențele de vârstă. Astfel, elevii vor fi organizați în cadrul a 3 grupe/categorii de vârstă, după cum urmează:

- grupa/categoria de vârstă 6-10 ani
- grupa/categoria de vârstă 11-14 ani
- grupa/categoria de vârstă 15-18 ani. În cadrul acestei grupe vor fi înscriși și elevii care au depășit 18 ani, dar nu au încheiat studiile preuniversitare.

Predarea cursului de inițiere în limba română se realizează pe baza programelor speciale, elaborate și aprobate de Ministerul Educației. Elevii participanți la curs beneficiază gratuit de manuale.

În perioada urmăririi cursului de inițiere în limba română, în vederea acomodării școlare, elevii străini pot participa, gratuit, la activități didactice cu caracter teoretic, practic și recreativ organizate pentru elevii români, fără ca prezența lor să fie înregistrată în documente oficiale. Participarea la aceste activități se face după consultarea elevului și a familiei acestuia.

La sfârșitul cursului de inițiere în limba română, în perioada 1-15 iunie, elevii vor participa la o sesiune de evaluare a competențelor lingvistice și de stabilire a clasei în care vor fi integrați pentru a urma studiile. Comisia de evaluare este alcătuită din directorul unității școlare la care s-a desfășurat cursul de inițiere, doi profesori de limba română, dintre care

Anexa 3, la OMECT nr. 5924 din 12.11.2009 Evaluarea participanților la cursul de inițiere în limba română

ROMÂNIA		MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
Inspectoratul Școlar Județean/al municipiului București		Inspectoratul Școlar
Unitatea școlară		
CERTIFICAT		
DE PARTICIPARE LA CURSUL DE ÎNȚIERE ÎN LIMBA ROMÂNĂ		
Domnul/doamna.....		Domnul/doamna.....
născută în anul..... luna..... ziua.....		născută în anul.....
în localitatea..... țara.....		în localitatea.....
a participat la cursul de inițiere în limba română, în anul școlar.....		țara.....
Participarea la sesiunea de evaluare: da/nu		a participat la cursul de inițiere în limba română
Nivelul de competență lingvistică în limba română acordat la sesiunea de evaluare.....		Participarea la sesiunea de evaluare: da/nu
DIRECTOR,		Nivelul de competență lingvistică în limba română
L.S.		DIRECTOR,
PREȘEDINTE COMISIE,		L.S.
Semnătura titularului.....		Semnătura titularului.....
Nr.....din.....		Nr.....din.....

1) Se înregistrează din momentul de competență lingvistică, conform Cadrului european comun de referință pentru învățarea limbii străine (CELE) și CELE (C1, C2)

2) Se înregistrează numărul curent și data din momentul de evaluare și alăturarea a actelor de studii

NOTĂ: Certificatul de participare la cursul de inițiere în limba română se eliberează în conformitate cu prevederile O.G. nr.208/2009 privind integrarea socială a străinilor care au obținut o formă de protecție în România

unul este profesorul care a susținut cursul, un psihopedagog școlar, și, după caz, un învățător/institutor, respectiv doi profesori de matematică.

În lipsa actelor de studiu din țara de origine, elevul va susține, pe lângă testul de limbă, și un test de verificare generală a cunoștințelor la matematică. În cazul în care copiii străini pentru care se solicită înscrierea în învățământul preuniversitar vorbesc limba română, aceștia pot participa direct la testul de limbă română, și după caz, la testul de verificare generală a cunoștințelor de matematică, fără urmarea cursului de inițiere în limba română.

Aceste informații sunt preluate din Metodologia privind organizarea și desfășurarea cursului de inițiere în limba română și școlarizarea copiilor străinilor care au dobândit o formă de protecție sau un drept de ședere în România, precum și ai cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European, Anexa 1 la Ordinul Ministrului Educației nr. 5925 din 12.11.2009.

Limba română pentru integrare

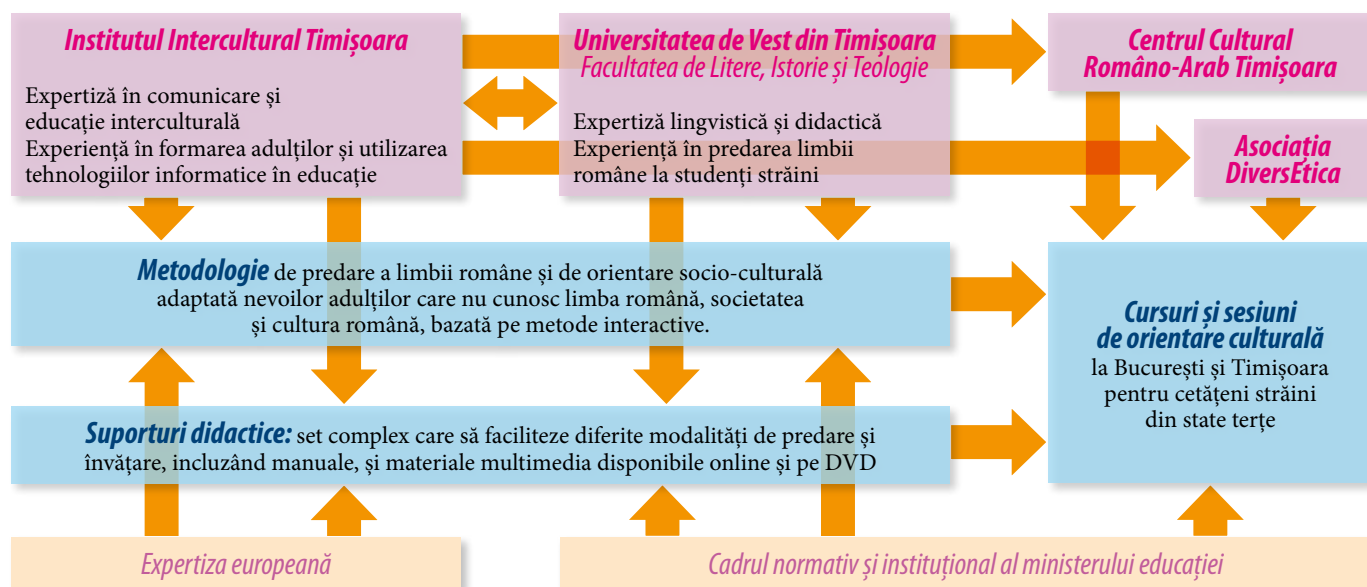
Este unanim recunoscută importanța cunoașterii limbii oficiale a societății gazdă pentru reușita integrării migranților. De câțiva ani, sub impulsul valului de migranți dar și al cerințelor de conformare la cadrul european în acest domeniu, a început organizarea de cursuri de limba română pentru solicitanții de azil și refugiați, în centrele regionale ale actualului Oficiu Român pentru Imigrări. Din 2004, printr-o ordonanță guvernamentală, accesul la cursuri gratuite de inițiere în limba română a fost extins pentru toți cetățenii străini cu drept de ședere legală în România. Metodologiile pentru punerea în practică a acestor

prevederi la scară națională, sintetizate în paginile anterioare, au fost însă adoptate doar în noiembrie 2009.

În perioada ianuarie – iunie 2010 Institutul Intercultural Timișoara, în parteneriat cu Universitatea de Vest din Timișoara, Centrul Cultural Româno-Arab din Timișoara și Asociația DiversEtica din București, va implementa proiectul Limba română – oportunitate pentru integrare socială și culturală. Proiectul este finanțat de Comisia Europeană prin Fondul European pentru Integrare, gestionat în România de Oficiul Român pentru Imigrări. Având în vedere rolul esențial

și responsabilitățile structurilor ministerului educației, activitățile proiectului se vor desfășura în strânsă coordonare și cooperare cu acestea.

Proiectul își propune elaborarea unei metodologii și a unui ansamblu de suporturi didactice care să permită îmbunătățirea calității cursurilor de limba română și a sesiunilor de orientare culturală pentru cetățenii străini rezidenți în România. Pe baza acestora, și în acord cu metodologia stabilită de ministerul educației, 100 de cetățeni străini din București și Timișoara vor beneficia de cursuri de limba română și de sesiuni de orientare culturală în cadrul proiectului.

Procesul de elaborare a metodologiei și a suporturilor didactice va porni între altele și de la analiza unor experiențe europene relevante, pe baza colaborării cu Aline Gohard-Radenkovic, specialistă în predarea limbilor străine în perspectivă interculturală, precum și a parteneriatului cu organizații din Spania și Franța, care oferă cursuri de limbă și orientare socio-culturală.

Desigur, metodologia și suporturile didactice elaborate în cadrul proiectului vor fi utilizate și pe viitor, urmând ca în baza lor să se desfășoare în anul școlar 2010-2011 cursuri de limba română și de orientare socio-culturală în diferite orașe din țară. Centrul Cultural Româno-Arab din Timișoara și Asociația DiversEtica din București vor avea un rol important în promovarea cursurilor și în asigurarea unei relații de

comunicare deschisă cu comunitățile de străini din Timișoara și București.

Pe lângă participanții la cursurile ce vor fi organizate, orice doritor va putea să-și îmbunătățească nivelul de cunoaștere a limbii române, dar și a societății și culturii din România, prin studiu individual, pe baza materialelor multimedia ce vor fi disponibile online din primăvara anului 2010.

– oportunitate socială și culturală

O sursă de inspirație: experiențe din Granada

Spania poate fi comparată în mai multe privințe cu România din punctul de vedere al migrației. Dacă până în urmă cu aproximativ cincisprezece ani Spania era o țară de emigrație, pe fondul dezvoltării susținute declanșate de aderarea la Uniunea Europeană, a devenit rapid o țară de migrație, având în prezent unul dintre procentele cele mai ridicate de imigranți. O parte a imigranților, îndeosebi cei proveniți din America Latină, vorbesc limba spaniolă. Există însă și numeroși imigranți, din Maroc și alte țări africane, sau din Europa de Est, spre exemplu, care ajung în Spania în căutarea unui loc de muncă și care nu cunosc limba. Pentru aceștia, centrele de educație a adulților din Spania au inclus în oferta lor cursuri de limbă și cultură, care să faciliteze integrarea imigranților.

Un exemplu elocvent este cel al rețelei de centre de educație a adulților

din Granada și zonele învecinate de pe Costa Tropical. Aici, cadre specializate

oferă cursuri gratuite de limbă spaniolă pentru imigranți, pe baza unor metode interactive, cu suporturi audiovizuale și pornind de la nevoile curente ale vieții în comunitățile în care aceste centre funcționează.

Reprezentanți ai Institutului Intercultural au vizitat câteva din aceste centre în luna octombrie și au cules informații și experiențe utile pentru elaborarea metodologiei și a materialelor ce vor fi elaborate pentru cursurile de limbă română și de orientare socio-culturală pentru imigranții din România. Colegii din Spania vor vizita la rândul lor Timișoara în primăvara anului 2010.

Ia atitudine împotriva sărăciei extreme!

Fii Cetățean Global!

FOND – Federația Organizațiilor neguvernamentale pentru Dezvoltare din România implementează împreună cu partenerii săi **ART Fusion**, **PATRIR** – Institutul Român pentru Acțiune, Instruire și Cercetare în domeniul Păcii și **OFRR** – Organizația Femeilor Refugiate în România proiectul „**Fii cetățean global! Ia atitudine împotriva sărăciei extreme!**” -

1 septembrie – 31 decembrie 2009.

Proiectul este realizat cu sprijinul Comisiei Europene, prin Programul Tineret în Acțiune și susținut de Ambasada Marii Britanii, British Council și CENTRAS.

Pe durata întregului proiect am arătat tinerilor din București și Cluj că se pot implica și ei în eradicarea sărăciei la nivel global. Tinerii s-au alăturat demersului nostru și au dovedit pe tot parcursul perioadei că pot fi cetățeni globali.

Ce ne-am propus...

Ne-am propus ca prin intermediul proiectului să creștem gradul de informare și conștientizare în rândul tinerilor cu privire la această problemă globală - sărăcia extremă și să găsim modalitățile potrivite prin care să ne implicăm în mod practic în schimbarea lumii.

Prin campania noastră am reușit să schimbăm percepțiile celor care au fost prezenți la acțiunile noastre. Am văzut că refugiații nu sunt atât de străini cum îi credem noi, că femeile rome nu sunt altfel față de alte persoane, că deținuții ascund și ei povești interesante și lecții din care fiecare putem învăța ceva. Am văzut că a fi voluntar internațional nu înseamnă că nu ai griji, ci din contră, o misiune pe care trebuie să o duci până la capăt.

Campania noastră, „Stand up and Take action against Poverty” se desfășoară la nivel global și are ca

punct de pornire acțiunea celor de la GCAP – Global Call to Action against Poverty, o rețea ce reunește mișcări sociale, grupuri comunitare, organizații de femei, grupuri de tineret, asociații și activiști locali care lucrează împreună în peste 100 de coaliții / platforme naționale. (www.whiteband.org)

Și ce am realizat:

➤ **WORKSHOP-uri** pentru liceeni pe tema educației pentru dezvoltare și a metodelor de educație non-formală - 3/4 octombrie 2009

➤ **Expoziție Multiculturală/ Biblioteca Vie** – 13/14 octombrie 2009 (British Council)

➤ **Momente „Stand Up”** - la ANPCDEFP și Ambasada Marii Britanii – 16 octombrie

➤ **Cafenea Globală** – 16 octombrie (Cărturești)

➤ **Acțiuni de Stradă** - 12/17 octombrie (București și Cluj-Napoca)

➤ **Conferință (video chat)**

cu refugiați din Burma – 17 octombrie (Cluj-Napoca)

➤ **Festivitate de premieră** – Concursul pentru liceeni și studenți „*Fii schimbarea pe care vrei să o vezi în lume. Tu ce schimbare vrei să fii?*” – 16 noiembrie 2009 (Resedința Excelenței Sale Domnul Ambasador Robin Barnett – Ambasada Marii Britanii)

A fi un cetățean global înseamnă și să acționezi! Prin urmare, ne-am propus ca prin activitățile noastre nu doar să informăm tinerii, ci să îi antrenăm pentru a explica și altora cum se pot implica în eradicarea sărăciei extreme și care sunt valorile educației pentru dezvoltare.

Va invităm să vizitați blogul www.fiicetateanglobal.wordpress.com pentru a afla mai multe informații despre aceste activități, precum și pentru a vizualiza întreaga galerie foto. De asemenea, vă încurajăm să postați impresii, experiențe, păreri cu privire la problematica sărăciei la nivel mondial și implicarea tinerilor cetățeni globali.

Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Dezvoltare din România - FOND reprezintă 40 de organizații interesate să devină din ce în ce mai active în domeniul cooperării internaționale și a ajutorului umanitar. În acest context, Federația își propune să promoveze valorile cooperării internaționale pentru dezvoltare în România și să dezvolte în același timp capacitatea ONG-urilor din țara noastră de a se implica în acest domeniu și să creeze cadrul pentru un parteneriat și dialog cu actorii naționali guvernamentali și europeni. www.fondromania.org

Oficiul Român pentru imigrări

Instituția cu care orice cetățean străin rezident în România intră în legătură, cel puțin pentru reglementarea documentelor care să îi permită locuirea în România, este Oficiul Român pentru Imigrări (ORI), organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Administrației și Internelor. Oficiul a fost înființat în 2007, prin reorganizarea Autorității pentru Străini și a Oficiului Național pentru Refugiați, precum și prin preluarea problematicii ce vizează dreptul de muncă al străinilor.

ORI are, prin lege, atribuții privind implementarea politicilor României în domeniile migrației, azilului, al integrării străinilor și a legislației relevante în aceste domenii. Activitatea ORI constituie serviciu public și se desfășoară în interesul persoanei și al comunității, în sprijinul instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii. Organizarea și atribuțiile ORI sunt prevăzute prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.55/2007 și Hotărârea Guvernului nr.639/2007. Pe lângă programele specifice care vizează integrarea persoanelor care au obținut o formă de protecție în România, activitatea ORI în domeniul integrării se adresează tuturor străinilor cu drept de ședere legal în România. Astfel, toți străinii cu drept de ședere în România, inclusiv cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European pot beneficia, la cerere și gratuit, de următoarele servicii:

- Informare și consiliere privind drepturile străinilor în România și modalitățile concrete

de exercitare a acestor drepturi;

- Sesiuni de acomodare culturală la specificul societății românești;
- Curs de învățare a limbii române pentru începători.

În exercitarea atribuțiilor ce îi revin, Oficiul Român pentru Imigrări cooperează cu alte structuri din cadrul

Ministerului Administrației și Internelor și cu alte instituții ale statului care au atribuții în asigurarea ordinii de drept, dar colaborează și cu organizații neguvernamentale și cu organizații internaționale cu activitate în acest domeniu.

Instituirea sistemului unei singure instituții și a unei legislații unitare privind migrația, incluzând regimul străinilor și azilul, are ca avantaje incontestabile o viziune unitară asupra fenomenului, asigurarea unor proceduri mai bine coordonate, reducerea birocrăției generată de faptul că imigrantul relaționează

cu o singură instituție, precum și un consum rațional de resurse financiare, umane și materiale.

La nivel central ORI are în componență direcții, servicii și alte structuri funcționale, iar la nivel teritorial centre regionale pentru refugiați și străini și servicii teritoriale: Centrele Regionale de cazare și proceduri pentru solicitanții de azil Timișoara, Galați, Rădăuți și Șomcuta Mare, Maramureș; Centrele pentru străini Otopeni și Arad; Serviciile teritoriale județene pentru Imigrări.

Reprezentanți ai ORI, atât din structurile centrale, cât și din cadrul serviciilor teritoriale din Constanța, Cluj-Napoca, Iași și Timișoara, au participat activ la consultările și seminariile organizate de Institutul Intercultural Timișoara în cursul anului 2009, în cadrul proiectului „Integrare și coeziune socială pentru resortisanții țărilor terțe”, ce face posibilă și publicarea acestei reviste.

Necesitatea înființării acestei structuri unice cu competențe în domeniul migrației și azilului a fost justificată, între altele, de asigurarea participării active, coerente și unitare la procesul de luare a deciziilor la nivel european în aceste domenii atât de dinamice, de asigurarea unei capacități instituționale sporite pentru un management corespunzător al migrației în condițiile în care țara noastră devine din ce în ce mai mult o țară țintă, inclusiv ca urmare a evoluțiilor de pe piața internă a forței de muncă, de natură să asigure un echilibru optim între beneficiile migrației și posibilele riscuri și amenințări la adresa ordinii publice și siguranței naționale.

Detalii privind activitatea ORI pot fi obținute pe site-ul www.ori.mai.gov.ro

Centrul pentru Refugiați de la Timișoara model de bună practică

Cunoscută pentru caracterul ei multi și intercultural, Timișoara oferă de mai mulți ani și adăpost unor refugiați din toată lumea. Însă încercarea de integrare a acestora în societatea românească nu este tocmai ușoară, după cum urmează să aflăm de la directorul Centrului pentru Refugiați de la Timișoara, Constantin Daminescu.

Echipa migrant.ro a poposit la porțile Centrului într-o friguroasă zi de joi, pregătită pentru a face față măsurilor de securitate care permit sau nu accesul în Centru. A priori vizitei, imaginarii și-a creat propriul model asupra felului în care ar trebui să arate și să funcționeze un astfel de loc, o combinație între un spațiu sigur, închis și poate trist. Prima impresie s-a ridicat însă deasupra așteptărilor, deoarece după aproximativ un minut am trecut de controlul de la intrare și odată ajunși înăuntru, un superb curcubeu ne-a zâmbit și ne-a adus speranță asupra a ceea ce urma să se întâmple. Întâlnirea pe care am stabilit-o cu domnul director Constantin Daminescu

nu a suferit întârzieri iar înainte de a începe orice discuție acesta a ținut să clarifice valențele multiple pe care le are instituția ce o conduce.

“Centrul a fost deschis în 2004 pentru a prelua cererile solicitanților de azil care în țara de origine au suferit persecuții și care cer protecția statului roman. Aceasta a fost principala activitate pe care am desfășurat-o din 2004 până în 2008, când Centrul nostru a mai primit o atribuție, aceea de cazare temporală a refugiaților internaționali.” Cu aceste clarificări în minte, hotărâm de comun acord să ne concentrăm discuția asupra primului statut pe care l-a avut și îl are Centrul, acela de adăpost pentru solicitanții de azil.

Odată cazați la Centru, solicitanții de azil intră în mecanismul procedural pentru a primi statutul de refugiat. Doar o parte dintre aceștia primesc acest statut, ne mărturisește domnul director, însă în cazurile în care li se respinge cererea, aceștia au posibilitatea să accepte un statut de tolerat, să înainteze o nouă cerere de azil dacă

au apărut modificări și noi dovezi asupra situației precare din țara de origine sau să se repatrieze voluntar, situație în care li se asigură gratuit transportul spre casă. După spusele domnului Daminescu majoritatea celor care ajung în această situație aleg întoarcerea voluntară acasă pentru că ajung la concluzia, după cum li s-a întâmplat și românilor după 1989, că în Europa nu este numai “lapte și miere”.

Odată primit statutul de refugiat, aceștia intră în programe de integrare pe care Centrul, în parteneriat cu

de Daniela
Crăciun

Constantin Daminescu,
directorul Centrului pentru
Refugiați de la Timișoara

diverse organizații neguvernamentale, le oferă. Conform spuselor domnului director, printre colaborările cele mai productive sunt cu Asociația Generația Tânără, cu ARCA – Forumul Romând pentru Refugiați și Migranți, cu Consiliul Național Român pentru Refugiați, cu Salvați Copiii și cu Centrul Cultural Româno – Arab. Ca urmare a acestor parteneriate, refugiații beneficiază de cursuri de limbă română, organizate la Școala nr. 7 din Timișoara, își pot practica în voie religia și li se facilitează deplasarea spre

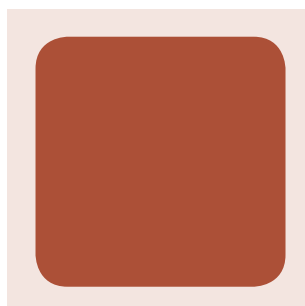
biserica sau moschee și nu în ultimul rând se încearcă găsirea unui loc de muncă pentru aceștia. După spusele domnului director, acest ultim aspect este întotdeauna cel mai dificil. O mare parte dintre cei care primesc statut de refugiat preferă să se orienteze spre alte state din Uniunea Europeană. Cei care rămân însă au probleme deoarece deseori nu au o calificare pentru un loc de muncă, consideră salariul ce li se oferă ca nesatisfăcător, sau nu se adaptează la locul de muncă. Nici angajatorii din România nu sunt de altfel

pregătiți să țină cont de nevoile specifice ale acestor persoane și să le ofere șanse reale de afirmare profesională. Există însă și cazuri fericite, ce merită a fi cunoscute, domnul director promițându-ne intermedierea unei întâlniri ulterioare cu persoane care au trecut prin centru și care au parcurs cu succes procesul de integrare. Am remarcat de asemenea faptul că, prin participarea la activități religioase, dar și culturale, solicitanții de azil din Centru reușesc să stabilească legături cu comunitățile locale ale cetățenilor străini rezidenți în Timișoara, ceea ce are cu siguranță efecte pozitive la nivel personal și le crește încrederea că pot începe o nouă viață în România, fără a-și abandona identitatea culturală.

În drumul spre ieșire, un spațiu de joacă ne face cu ochiul, semn că Centrul nu este doar un spațiu de cazare, ci un loc complex, unde se nasc ființe umane, cresc și se dezvoltă personalități și oameni ca mine și ca tine încearcă să-și croiască o viață normală.

O țară care ne primește pe toți...

România - o țară frumoasă, mult mai frumoasă decât și-ar fi închipuit-o sau a văzut-o cineva de departe, la televizor. E mult mai mult. Important e să evadezi din București și atunci începi s-o cunoști. Și el are farmecul lui, dar e farmecul urban care în ochii unui om crescut la țară se pierde, când vine vorba de cadrul rustic românesc...

Am întâlnit aici tot felul de oameni, din toate colțurile rătăcite ale lumii. Când am mers prima dată în piața Europa din București, m-am întreat de ce majoritatea vânzătorilor de acolo sunt chinezi, iar mai apoi la Cluj, mi-am pus întrebarea de ce sunt atât de mulți studenții din lumea arabă – simplu, România ne primește pe toți, indiferent de ce naționalitate am fi.

Basarabia, acum câțiva ani

Ora 16:00. Primul tren din viața mea pornește din gara de la Chișinău. Toată familia mă petrece cu lacrimi în ochi, de parcă plecam fără să mă

mai întorc vreodată, nu mai plecasem până atunci de lângă ei, le era greu, mie și mai și. Au urmat trei săptămâni petrecute la București, săptămâni despre care nu vreau să-mi amintesc nimic, decât de piața Europa care mi-a rămas în minte datorită sutelor de vânzători originari din China și despre faptul că nici până acum nu-mi pot explica de ce au trebuit să parcurgă atâția kilometri ca să vină să vândă aici, dar până la urmă fiecare are soarta sa și n-ar trebui să mă întreb eu de ce...

Trecem peste momentul București care nu a avut nicio semnificație și ajungem direct la orașul în care a hotărât Dumnezeu să emigrez, probabil că așa trebuia, nici până azi nu știu dacă așa a fost corect.

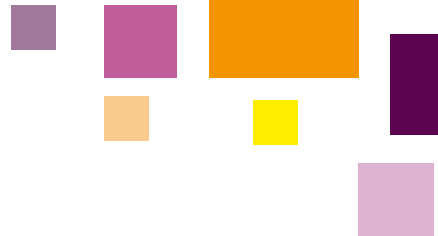
Într-o dimineață ploioasă de noiembrie trenul m-a lăsat într-o gară necunoscută, într-un oraș de care auzisem, dar în care nu mă gândeam să ajung vreodată. Așa a vrut destinul, să vin și să mă fac jurnalistă la Cluj-Napoca. Încă nu știu dacă s-a gândit bine și dacă eu voi deveni vreodată așa ceva, dar să sperăm, măcar de dragul discuției.

Cu „ditamai” bagajele după mine, cum ar spune ardeleanul, am cutreierat

străzile cu harta în mână, încercând disperată să aflu unde ar trebui să ajung. N-am fost inspirată să iau un taxi, când auzeam de sume fabuloase precum 100 000 de lei, vedeam negru în fața ochilor și preferam să-mi pun rinichii la bătaie și să car bagajele până la ultima suflare.

Prima zi în orașul atât de îndepărtat de draga Basarabie a fost un examen, pe care majoritatea dintre noi îl promovează, însă cei mai slabi de înger renunță repede și se întorc acasă. Urc în autobuzul cu numărul 30, cică ducea spre centru, habar nu aveam de fapt unde ducea și unde ar fi trebuit să mă lase, am mers la întâmplare. Am cumpărat din stație bilet, așa cum făcea toată lumea și-am urcat. Mai departe nu am știut ce să fac cu acel bilet, căci nimeni nu făcuse nimic. În următoarea clipă am și auzit în spatele meu „biletul sau abonamentul, domnișoară”. Foarte calm îi întind biletul, la care sunt invitată să cobor din autobuz și să-l urmez pe domnul cu legitimație - am luat amendă din prima zi, nu compostasem biletul, abia venisem și dacă s-ar fi compostat și la Chișinău biletele așa fi știut, dar ghinion pentru mine, că în capitala Moldovei în trolebuze există taxatoare. Am trecut

peste moment cu lacrimi în ochi. Nu-mi venea să cred că o dau în bară chiar din prima zi, deja mă gândeam: și dacă nu rezist? (De parcă ajunsesem în China). După ce m-am plimbat toată ziua prin Cluj tot încercând să-mi rezolv problemele, spre seară am ajuns într-un final și la cămin, împreună cu o altă colegă basarabeancă, dar care avea mai multă experiență decât mine. Asemeni unei piese de muzeu eram privită de colegele mele, și-ar fi venit să zici că am căzut în mijlocul lor de pe o altă planetă, sentimentul a fost ciudat, la altceva mă așteptam.

La un moment dat imi sună telefonul. E prietena mea de la București, îi răspund ca o adevărată româncă ce sunt, care-și neagă apartenența la grupul moldovenilor supuși vechiului regim de rusificare, dar imi închide brusc telefonul. Rămân uimită, dar aștept ca să mă sune din nou. Așa și se întâmplă. Răspund, la care prietena de la capătul firului încearcă să se convingă de faptul că a format corect numărul. Îi zic că sunt eu, doar că încerc să mă adaptez la noile condiții de trai, deci nu-mi mai permit să vorbesc așa cum știa ea că vorbesc de fapt. S-a obișnuit greu cu

noua mea personalitate, dar mai apoi ne-am înțeles de minune. Nimeni nu mă bănuia că aș veni de dincolo de Prut, asta mă făcea să mă simt bine, căci așa evitam să răspund la mai multe întrebări la care, poate că nici n-aș fi avut un răspuns pe măsură.

Mă uimea în fiecare zi frumusețea ciudată și veche a acestui oraș, dar și mai mult mă uimea și mă necăjea faptul că auzeam în toate părțile vorbindu-se ungurește, iar eu nu înțelegeam nimic, nici măcar unde se termină un cuvânt și unde începe celălalt și dacă ar fi dorit cineva să mă înjure ar fi putut-o face liniștit... După aproape 3 ani de când sunt în Cluj, n-am reușit să învăț măcar un cuvânt în maghiară...

Rătăceam ore în șir pe străzile Clujului cu harta după mine, încercam să învăț de una singură orașul, să-l descopăr, să mi-l însușesc. Și totuși primele săptămâni au fost grele, pentru un pui de om care nu plecase în viața lui de lângă familie, s-a trezit într-o lume care nu-l aștepta. După aproape trei ani am reușit să mă las „asimilată” de acest oraș multietnic, care totuși m-a primit cu căldură și cu zâmbetul pe buze, chiar dacă acel zâmbet câteodată duhnea a ipocrizie și aceasta nu pentru

că Basarabia ar duce lipsă de așa ceva, ci pur și simplu, am simțit-o și aici, atâta tot, că doar nu în zadar ne numim frați, m-am adaptat într-atât de bine, încât am prins și accentul ardelenesc, așa că dacă mă duc la București nu mi se mai spune basarabeancă, ci simplu - ardeleancă.

Anul acesta, după mai multe încercări am reușit să-mi depund dosarul pentru redobândirea cetățeniei române, aceasta după un trist incident când cineva ne-a zis că cerșim cetățenia unui stat care nu ne vrea, am iertat-o pe persoana respectivă, dar n-am uitat-o, voi păstra această amintire tristă pentru că e o parte din povestea mea, care nu ia sfârșit aici... Aștept să devin româncă, cu acte în regulă și mai apoi – nu știu, las soarta să-și spună cuvântul așa cum o face de obicei, eu doar o urmez...

Migrația în afara

România s-a transformat, într-o perioadă de aproximativ un deceniu, dintr-o societate închisă într-o țară de emigrație, în care aproximativ 20% din forța de muncă activă lucrează în străinătate, dar și într-o țară de imigrație tot mai atractivă, mai ales datorită intrării în Uniunea Europeană începând cu 1 ianuarie 2007 și schimbărilor produse odată cu aderarea la Uniunea Europeană.

Un număr din ce în ce mai mare de străini, cetățeni europeni sau resortisanți ai țărilor terțe, aleg să locuiască în România. Pe lângă motivele care îi atrag aici, și care pot fi de factură economică, socială, culturală, personală etc., se ridică și întrebarea cu privire la zonele din România în care aleg să locuiască acești cetățeni străini. Care sunt aspectele cele mai atractive pentru ei: oportunitățile din marile orașe sau liniștea din zona rurală?

Institutul Intercultural Timișoara, a implementat în perioada 2004-2007, proiectul european Rural – In, un proiect finanțat de Direcția de Ocupare a Forței de Muncă și Probleme Sociale a Comisiei Europene și coordonat de Crucea Roșie din Spania.

În continuare sunt prezentate o parte din rezultatele acestei cercetări, în care sunt analizate date statistice la nivel național, cu scopul de a forma o imagine de ansamblu cu privire la imigrația din România, și identificarea unor caracteristici cheie ale acestui proces în zonele din afara reședințelor de județ, din diferite părți ale României.

La sfârșitul anului 2005 a fost înregistrat un număr total de 42316 de cetățeni străini cu permis de rezidență în România. Desigur, ei nu reprezintă numărul total de imigranți, dar situația lor poate fi un indicator foarte relevant al problemelor majore legate de prezența imigranților în afara marilor orașe din România.

Județ	Femei	Bărbați	Total	Reședința de județ	Zona din afara reședinței de județ	% din total	% în zona din afara reședinței de județ
TOTAL	15388	26928	42316	33939	8377	100	19.8
ILFOV	631	1337	1968	0	1968	4.64	100
HUNEDOARA	140	318	458	122	336	1.08	73.36
VASLUI	142	124	266	80	186	0.63	69.92
CARAȘ-SEVERIN	44	83	127	39	88	0.30	69.29
TELEORMAN	27	98	125	40	85	0.30	68.00
GIURGIU	49	138	187	60	127	0.44	67.91
IALOMIȚA	52	148	200	66	134	0.47	67.00
NEAMȚ	204	305	509	170	339	1.20	66.60
HARGHITA	72	80	152	54	98	0.36	64.47
CALARAȘI	53	140	193	81	112	0.46	58.03
ARGEȘ	192	308	500	237	263	1.18	52.60
VRANCEA	173	131	304	148	156	0.72	51.32
SUCEAVA	421	403	824	411	413	1.95	50.12
MARAMUREȘ	16	13	29	15	14	0.07	48.28
COVASNA	43	83	126	66	60	0.30	47.62
ALBA	75	140	215	114	101	0.51	46.98
OLT	47	124	171	92	79	0.40	46.20
MUREȘ	188	311	499	277	222	1.18	44.49
BACĂU	287	349	636	359	277	1.50	43.55
GORJ	25	64	89	51	38	0.21	42.70
DIMBOVIȚA	143	199	342	200	142	0.81	41.52
CONSTANȚA	640	1555	2195	1308	887	5.19	40.41
BISTRIȚA-NĂSĂUD	61	110	171	103	68	0.40	39.77
BUZĂU	91	226	317	192	125	0.75	39.43
SIBIU	45	82	127	77	50	0.30	39.37
PRAHOVA	295	809	1104	677	427	2.61	38.68
BOTOȘANI	110	100	210	138	72	0.50	34.29
MEHEDINȚI	62	132	194	129	65	0.46	33.51
TULCEA	49	93	142	95	47	0.34	33.10
VÂLCEA	52	138	190	132	58	0.45	30.53
BRAȘOV	368	602	970	732	238	2.29	24.54
SATU MARE	76	150	226	175	51	0.53	22.57
SĂLAJ	24	34	58	45	13	0.14	22.41
ARAD	136	197	333	266	67	0.79	20.12
BIHOR	333	636	969	785	184	2.29	18.99
BRĂILA	86	146	232	200	32	0.55	13.79
TIMIȘ	832	1535	2367	2082	285	5.59	12.04
DOLJ	260	453	713	647	66	1.68	9.26
IAȘI	1332	1281	2613	2397	216	6.17	8.27
CLUJ	945	1487	2432	2281	151	5.75	6.21
GALAȚI	542	389	931	894	37	2.2	3.97
BUCUREȘTI	6025	11877	17902	17902	0	42.31	0

marilor orașe

Oana Neșțian
Institutul Intercultural
Timișoara

Înainte de a analiza aceste date, trebuie luate în considerare două observații. În primul rând, județul Ilfov este o zonă rurală 100%, dar este situat în jurul capitalei București, fiind astfel foarte aproape de toate facilitățile unui oraș mare. În al doilea rând, procentajul mare de imigranți care trăiesc în afara reședinței de județ în județul Hunedoara poate fi explicat prin structura sa atipică: spre deosebire de toate județele României, este un județ mai puternic industrializat, cu populația concentrată nu în orașele mari (reședința de județ), ci distribuită în câteva orașe de mărime egală. Totuși, dacă luăm în considerare faptul că numărul imigranților din acest județ este mic, concluziile generale nu sunt afectate în mod semnificativ.

Astfel, se poate concluziona, per ansamblu, că aproape 20% dintre străinii cu rezidență permanentă în România au ales să trăiască în afara marilor orașe, cu diferențe variind de la mai puțin de 4% în județul Galați, la aproape 70% în Vaslui, Caraș-Severin,

Teleorman, Giurgiu sau Ialomița. Explicația procentaj mai mare în aceste zone trebuie să țină cont de două aspecte deosebit de importante. Vaslui și Caraș-Severin sunt județe de frontieră și un număr mare de persoane din Republica Moldova au ales să trăiască în zonele rurale din Vaslui, în timp ce în județul Caraș-Severin trăiesc mulți cetățeni sârbi. În ambele cazuri, apropierea de locul lor de origine este adesea în strânsă legătură cu relațiile familiale pre-existente (în Caraș-Severin există etnici sârbi care au legături cu minoritatea sârba care locuiește de veacuri pe acele meleaguri, cu etnicii români din cadrul comunității minoritare care locuiește de cealaltă parte a graniței cu Serbia, precum și cu etnicii germani din cadrul comunităților germane tradiționale din acea zonă). Teleorman, Giurgiu și Ialomița sunt județe predominant agricole, situate la o distanță mică față de București, unde au fost realizate investiții în domeniul agriculturii de către italieni, turci, și libanezi și unde s-au instalat mai mulți cetățeni ai Republicii Moldova.

Neamț și Suceava, sunt două județe care au printre cele mai mari numere de imigranți în zonele din afara marilor orașe. În ambele cazuri, majoritatea dintre aceștia sunt veniți din Republica Moldova și Italia, dar în cazul Sucevei există și un număr mare de ucrainieni și turci, precum și de comunități abia formate de chinezi și americani. Un număr mare de imigranți este înregistrat și în Argeș, majoritatea fiind moldoveni, dar și turci, arabi, italieni și francezi, ultimii aflați în legătură directă cu cea mai mare fabrică de mașini din România, proprietatea unei companii franceze. O situație asemănătoare poate fi observată și în cazul Constanței, cu un număr important de canadieni, în strânsă legătură cu șantierul pentru construirea unei centrale nucleare, pe lângă prezența multor turci, arabi, moldoveni și italieni.

Un număr foarte mic de imigranți se găsește în județele mai puțin dezvoltate din punct de vedere economic și/sau mai izolate, la care se ajunge mai greu, luând în considerare actuala infrastructură a României, care este foarte slab dezvoltată.

Aceste date reflectă statisticile oficiale, bazate pe permisele de rezidență permanentă eliberate de Autoritatea pentru Străini din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, la vremea respectivă. Totuși, în cazul anumitor comunități, numerele reale sunt mult mai mari, dar greu de evaluat exact, deoarece se bazează pe reînnoirea vizelor temporare sau, în cazul cetățenilor UE, rezidența neînregistrată în România.

Trebuie remarcat și faptul că zonele din afara marilor orașe trec printr-un proces de restructurare profundă, ca urmare a aderării la UE și a unui standard de viață foarte scăzut în majoritatea zonelor rurale, mult mai scăzut decât în zonele urbane. Pe lângă schimbările majore din structura activităților economice din zonele rurale, îmbătrânirea populației și reducerea semnificativă a populației per ansamblu în zonele rurale din cauza emigrației interne și externe, mai sunt afectate puternic și de relațiile sociale din multe comunități rurale.

Acest studiu ne oferă o imagine de ansamblu asupra distribuției cetățenilor străini în afara marilor orașe și a unora dintre motivele care i-au determinat să aleagă locațiile respective. Luând în considerare schimbările rapide care se produc în societatea românească la diferite niveluri, ar fi cu siguranță deosebit de interesant, ca acum, după aproape cinci ani de la colectarea acestor date să se realizeze un nou studiu pe această tematică, care să reflecte realitatea actuală și direcția în care s-au produs schimbările.

**Interviu realizat de
Romina Matei,
Institutul Intercultural
Timisoara**

Ahmed Jaber a absolvit Facultatea de Jurnalistică din cadrul Universității București, fiind specialist în problemele legate de Orientul Mijlociu. Până în urmă cu două decenii, el a luptat pentru eliberarea Palestinei. A fost ofițer superior în cadrul trupelor speciale ale armatei palestiniene, în timpul revoluției de eliberare conduse de Yasser Arafat.

Ahmed Jaber

“Alo, domnul Ahmed Jaber? Da, spuneți vă rog Doresc să vă invit la Timișoara, în cadrul seminarului “Integrarea și coeziunea socială a resortisaților țărilor terțe” ne-ar face o mare onoare să puteți participa ... Sunt onorat să primesc o astfel de invitație!” ... Și astfel am avut sansa să îl cunosc pe omul, jurnalistul și cetățeanul român Ahmed Jaber.

Cu o privire profundă, mereu cercetătoare însă plină de blândețe, Ahmed Jaber a participat cu interes la fiecare sesiune a seminarului. Din când în când lua cuvântul iar atunci într-o liniște totală, toate privirile din sală se îndreptau fix înspre el. Cu o voce gravă ne-a vorbit despre Clubul Româno-Arab de Cultură și Presă al cărui Președinte este, despre situația comunității arabilor din România, despre nevoile acestora și despre prima sa țară, Palestina.

La finalul seminarului, mi-am permis să-i răpesc câteva minute pentru a încerca să îl cunosc mai bine pe Ahmed Jaber. Mi-a acceptat invitația de a sta de vorba. Ne-am retras în holul hotelului, ne-am așezat confortabil și am început să spunem povești ... adevărate povești de viață.

erou al războiului cu cuvintele

***Pentru început, spuneți-mi
vă rog, cine este omul
Ahmed Jaber?***

Ahmed Jaber deține în sufletului lui un izvor de iubire, fără sfârșit pentru cei din jurul lui. Este omul care dorește binele tuturor persoanelor de lângă el. Nu dorește ca fericirea lui să fie clădită pe suferința altora. Crede în prietenie, pune suflet în tot ceea ce face, în orice conferință, seminar, congres la care participă. Și astfel descoperă valori deosebite așa cum a descoperit și în cadrul acestui seminar la Timișoara.

Ahmed Jaber este omul care își iubește țara natală, Palestina, și țara care l-a adoptat, România. Ahmed Jaber este omul care și-a pierdut iubirea de două ori ...

***Îmi puteți spune mai multe
despre aceste iubiri pierdute?***

Da, mi-am pierdut iubirea o dată când am luptat pentru Palestina și

simt că mi-am pierdut țară, iar a doua oară, când mi-am pierdut femeia pe care am iubit-o, logodindu-mă cu altcineva... Este o poveste de la începutul vieții mele, când eram în armată și am început să vizitez o familie, care aș putea spune că m-a adoptat. Am avut o relație deosebită cu acea familie. Acolo erau două fete, una din ele simțeam că are pentru mine o grijă deosebită, însă nu mi-am dat seama că mă iubește și că o iubesc. Din păcate mi-am dat seama de asta când deja eram logodit cu o femeie pe care nu am iubit-o niciodată... Chiar și acum țin însă în sufletul meu această primă iubire sinceră.

***Sunteți un cunoscut jurnalist,
îmi puteți spune, de ce ati
ales această meserie?***

Am devenit jurnalist după ce am fost rănit de armata israeliană, în Palestina. Jurnalismul l-am făcut pentru a intra în « războiul cuvintelor ». În tinerețe am luptat

în armata palestiniană, am urmat academia militară, am fost învățat să port arma în mână, însă eu nu sunt un iubitor al armelor, și astfel m-am decis să mă dedic războiului cu cuvintele ...

***Cum a început războiul
dumneavoastră cu cuvintele?
... ați venit în România?***

Am venit în România rănit, am venit pe targă, am ajuns să fiu ținut pe un scaun cu roțile. Am făcut tratament și în București și în Paris. În tot acest timp, doctorii mi-au dat o rețetă care reprezenta pentru mine un cuțit. Mesajul era clar – ca nu voi fi recuperat niciodată. În acel moment îmi era frică să nu devin o povară pentru familia mea. Am descoperit o nouă armă ... arma pixului și arma cuvântului, pentru că dialogul începe cu un singur cuvânt dar armele și războaiele încep cu un singur glonț. Astfel am ales arma pixului și puterea cuvântului. M-am decis să lupt. Am participat la un concurs de cultură generală

la București unde am luat șapte și jumătate din zece, obținând o bursă de studii la Universitatea din București, unde era o secție internațională de jurnalism. Am devenit șef în grupa mea de străini și astfel am început călătoria în lumea jurnalismului.

Spuneti de unde aveti putere să treceti peste toate, peste iubiri pierdute, peste războaie?

Bunul Allah mi-a dat o putere invizibilă, care se numește voință. Voința de a trăi, voința de a descoperi, voința de fi prezent mereu în pofida tuturor greutăților care mă înconjoară. Am avut voință ... am descoperit-o chiar și după ce am fost rănit.

De ce ați ales să veniți în România?

Am cunoscut România înainte de a veni aici. Am citit Liviu Rebreanu, Mihai Eminescu, George Coșbuc. Îmi amintesc "Răscoala", "Ion" de Liviu Rebreanu, de la care am învățat foarte mult. Am descoperit acolo sentimentul românesc adevărat. În "Pădurea Spânzuraților" am învățat despre iubirea față de țară ... aceste valori atât de similare cu ceea ce am învățat în Palestina. Așa a fost cu mine. Sunt bucuros că sunt acum cetățean român, pentru că eu mi-am

dorit o viață întreagă să jur credință țării mele Palestina, însă, după ce am fost rănit, am avut onoarea ca Guvernul și legislația română să-mi ofere cetățenia română și am jurat credință țării mele adoptive, României.

Și cum se vede România prin ochii dv.?

În ochii mei România este o țară foarte frumoasă, dar nu e pusă în valoare, de unii sau alții. România trebuie să se mândrească că are o istorie care este legată și de Siria veche, drept dovada că Podul lui Apolodor din Damasc, pe care a trecut Traian, a fost construit de inginerii din Siria Veche. Documente istorice dovedesc relațiile profunde dintre România și lumea arabă. Și în prezent avem elemente comune, inclusiv acest atac la imaginea noastră în lume. Au fost atacuri la arabi pe plan extern, au fost atacuri la români în Italia, datorită acelorași pixuri negre, care transmit prejudecăți nejustificate. România merită să o scuturăm de praful care s-a adunat în timp. Trebuie să avem grijă să ridicăm valorile noastre, tinerii nostri din Romania, să știm cine suntem și ce am dat lumii. Trebuie să știm să prețuim valorile, să-i respectăm pe părinții noștri, să-i respectăm pe vecinii noștri, să știm că Dumnezeu ne-a lăsat atâtea

frumusețe pe care trebuie să o punem în valoare... De aceea iubesc Romania!

Și stiu că nu numai o iubiți, dar faceți lucruri în România pentru sufletul românesc și pentru comunitatea arabă...

Citind opera lui George Coșbuc ("La pașa vine un arab/Cu ochii stinși cu graiul slab/Sunt pașa, neam de beduin/Și de la Bab-el-Manteb vin/Să vând pe El Zorab") am descoperit legăturile economice și comerciale dintre lumea arabă și România, care datează de multă vreme. Coșbuc a descris sufletul arab, relațiile dintre lumea românească și cea arabă. Noi trebuie să punem în valoare și acum aceste relații. Romania este asociată cu lumea arabă, și invers. Impreună cu un grup de oameni mai deștepți decât mine, mai frumoși decât mine, mai competenți decât mine, am înființat Clubul Romano-Arab de Cultură și Presă.

Spuneti-ne, care sunt activitățile Clubului?

Clubul lucrează în mare parte la imaginea noastră comună, pentru a o pune în valoare pe plan extern și pe plan intern. Acest lucru se realizează prin înfrățirea cu orașe, facultăți, asociații, prin colocvii și seminarii,

mese rotunde etc. Acestea se realizează pentru a sparge gheața și a identifica elementele pe care le avem în comun. Prin faptul că bunul Allah/Dumnezeu a zis că totul este în asociație, și noi suntem asociați în lumea asta, asociați în interese, asociați prin Dacia și daci, care au avut legături cu Zenobia din Siria, cu regatul din Palmiera, din Siria veche, din Egipt, care deține relații diplomatice cu România de acum 130 de ani. În Palestina există o biserică în care de 800 de ani rugăciunile și predicile sunt rostite în limba română. Foști studenți palestinieni în România, care acum conduc mari instituții din Palestina, au oferit României un teren în orașul Ierihon, unde se construiește acum o biserică românească. Iar Ierihon este oraș înfrățit cu Iași. Dorim prin acest club să prezentăm valorile noastre comune, religioase, de civilizație, culturale.

Vă simt integrat în societatea românească. Cum a fost procesul de adaptare, de integrare, de asociere?

Orice relație între doi oameni, doi parteneri, este o asociere. Când fură unul de la celălalt sau păcălește unul pe celălalt, al treilea asociat, care este garantul, îi lasă pe cei doi să se certe. Garantul, al treilea asociat, este bunul Allah/Dumnezeu.

Prietenia este o asociere, iubirea este o asociere, parteneriatul este o asociere, întâlnirea noastră aici la acest seminar este o asociere.

Deci integrarea dumneavoastră în societatea românească a fost un proces natural, n-a fost greu?

Avem noi un proverb în limba araba, care se regăsește și în limba română, care spune ceva în genul "dar din dar se face rai". Noi spunem când dai cuiva un ajutor, dai din pâinea lui Dumnezeu pe care ti-a dat-o, tu oferi din ce ți-a dat. Trebuie să dăruiești din suflet. Eu când dăruiesc fără interes, consider că această dăruire este naturală.

Cum vi se pare dv că se comportă România cu străinii ei?

România sau românii?

Să zicem românii...

Românii, în primul rând suferă de o lipsă de informare. Este într-un fel normal, deoarece România a fost într-o perioadă de timp mai îngrădită, ca să spun așa. Era normal să privească anumite societăți, anumite persoane care au venit în România cu o anumită

rețineră, cu suspiciune. Datorită informațiilor greșite primite de-a lungul timpului era normal să existe anumite conflicte. Dar valorile poporului român – generozitate, ospitalitate, respect, pâinea și sarea – sunt comune cu ale societăților din Orientul Apropiat, din lumea araba și lumea islamică. Aceste valori au fost suficiente pentru a facilita primirea informațiilor directe prin dialog – cald sau rece – ceea ce a redus și lipsa de încredere.

Așa cum știți, acest interviu va fi publicat în revista "Migrant în România". Dv sunteți un migrant în România de succes. Care ar fi mesajul către cei care o să citească acest interviu?

Mesajul meu este unul singur. Cine vrea să se integreze nu trebuie să se decidă că vrea să se integreze. Trebuie să simți că s-a integrat cu ceilalți. Dacă simți că ești integrat cu oamenii cu care trăiești, restul este ușor, vine de la sine. Dacă simți rețineră, e bine să clarifici lucrurile, să vorbești. Ce ai tu în cap să-i spui celui din fața ta! Să cauți calea dialogului mereu, care începe cu un cuvânt, nu calea conflictului, care începe cu violență!

Mulumesc pentru sinceritatea și deschiderea cu care mi-ați acordat acest interviu!

În tranzit în România 1995 spre Austria, tunisianul Ali Touati a rămas în țară, unde e căsătorit cu o româncă.

Ali Touati:

Interviu realizat de
Amadou NIANG
Expert în migrație
Asociația Cultura Păcii

„Mă înțeleg foarte bine cu românii“

Din punctul meu de vedere dacă un lucru este integrat la un lucru mai mare, înseamnă ca e înghițit, e asimilat.

Eu îmi asum caracterul meu și cultura mea și rămân cu ea și de asta mă înțeleg bine, zic eu, și cu alte naționalități, nu am nici o problemă.

Fiind de o altă cultură, ați avut probleme cu societatea în procesul dumneavoastră de adaptare și înțelegere cu populația română?

Cu societatea nu prea sunt probleme. Problemele mai mari au fost cu instituțiile statului pentru obținerea și mai ales prelungirea permisului de ședere sau cu obținerea stabilirii de domiciliu, mai ales că la început era o procedură foarte dificilă. Străinii nou veniți în România, zic eu, sunt foarte norocoși pentru că legislația s-a schimbat mult și este mult mai ușor să obții un permis de ședere sau să-l prelungești.

Pe când am venit noi, eram ca veterani de război. Ți se dădea un document care avea o valabilitate de trei luni apoi trebuia după două luni să mai pregătești actele pentru următoarele trei luni.

Ați spus că a fost dificil la început cu prelungirea permisului de ședere. Ce ați dori să facă statul român pentru imigrații?

Ce mi-aș dori să facă statul român, a început să fie. Cu câțiva ani în urma s-a schimbat legislația privind imigrația, acum este mult mai coerentă cu toate statele europene, criteriile au devenit mult mai logice așa cum sunt standardele în restul Europei. Le îndeplinești bine, nu le îndeplinești, statul te obligă să părăsești țara.

Ați spus că vă înțelegeți foarte bine cu românii, că țara vă place.

Bineînțeles. Dacă nu îmi plăcea țara nu mă obliga nimeni să mai stau.

E o diferență foarte mare între instituții și societate. Îmi place societatea. Că pentru asta stau aici. Puteam să am succes financiar mult mai mare în alta țară din Occident dar pentru că e societatea deschisă și bună cu oameni mulți mai calzi față de cei din alte state europene, pentru acest motiv, am rămas aici.

Ce vă place mai mult în România ?

Femeile.

Ce vă displace cel mai mult ?

Indiferența.

Nu din partea femeilor nici a majorității. Exista relații strict superficiale în societate.

Dacă urci într-un autobuz nu ai cum să vezi acte de mare educație. Adică să se ridice cineva ca să stea un om în vârstă sau o femeie. În România oamenii au devenit atât de pasivi încât indiferența face parte din normalitate și nu le observă decât un străin căruia i se pare încă normal să fii amabil cu bătrânii. Să nu uităm că astăzi sunt tânăra, mâine o să fii și eu bătrân și poate o să am și eu nevoie de un loc în autobuz.

Aveți intenția să rămâneți definitiv sau intenționați să vă întoarceți cândva acasă ?

Pentru că am stat destul aici în țară, am învățat că lucrurile nu pot să fie definitive în toate privințele. Așa că, să zicem, pentru un rezultat al integrării, dacă este bine, rămân cu familia, și când nu mai e bine, plecăm.

V-ați și căsătorit cu o româncă. Cum mâncați acasă, bucătărie românească sau tunisiană?

Libaneză. Îmi place foarte mult mâncarea orientală, în special libaneză și turcă. Pentru că îmi place foarte multă mâncarea libaneză, m-am antrenat în străinătate și înainte să vin în România. Fac și mâncăruri tunisiene și românești dar mai puțin. Acasă eu sunt cel care gătește.

De ce ați ales să emigrați în România?

Eram în tranzit. Voiam să ajung în Austria cu un prieten, la muncă. Între timp mi-a plăcut România și am zis să stăm puțin să vedem dacă merită sau nu. Și până la urmă am rămas aici.

După 14 ani de ședere vă simțiți acum integrat deplin în societatea românească?

Eu prefer să nu zic integrat ci să zic că mă înțeleg foarte bine cu românii.

Diana Ureche
Președinte
de Onoare
Divers Etica

E PLURIBUS UNUM ?

Prezentul imigrației în lume

Facem vorbire în aceste rânduri despre fenomenul imigrației în dezbaterile celei de a IX-a Conferințe Internaționale Diversitatea în Organizații, Comunități și Națiuni care a avut loc la Riga, în 16-19 iunie 2009. Acest ciclu de conferințe a devenit o tradiție printre toți cei interesați în domeniu din întreaga lume, și mi-aș dori ca ecourile ei să ne atingă. Specialiști, academicieni, oameni de afaceri se întâlnesc în fiecare an pentru a lua pulsul diversității și al gestiunii acesteia pe mapamond.

Oamenii pe care i-am întâlnit cu acest prilej au avut teme dintre cele mai diverse, dar am ales să ne centrăm de această dată asupra prezentărilor câtorva profesori universitari din Sydney, Australia, Ierusalim, Israel, Fort Wayne, Indiana și Columbia, New York, SUA: Jock Collins, Vicor Azarya, echipa Mitchell Sherr & Max Montesino și Vilma Ilic. Abordările lor fac trimitere la criza financiară globală și impactul ei asupra imigranților și diversității, la marginalitatea reconstruită prin turism și migrație internațională, la ascensiunea conflictelor de natură etnică și religioasă din SUA în decursul secolului XXI, precum și la faptul că a fi alb este tot o caracteristică rasială. O să încheiem cu concluziile unui studiu din 2007 asupra diversității și efectelor acesteia în lume, realizat de Robert Putnam, profesor universitar la Harvard.

Cred că este necesar să vă prezint nu numai opiniile mele, dar în special opiniile colegilor mei cu riscul că unele dintre ele se află în

contradicție cu propriile-mi păreri. Documentul de față este un rezultat al dezbaterilor. Aceste întâlniri sunt de fiecare dată o provocare fertilă.

Criza financiară globală sau marea recesiune, cum a fost numită de către Pascal Lamy, președintele World Trade Organisation, are un impact profund asupra imigranților, al căror număr este în continuă creștere. Imigranții resimt mai puternic criza decât nativii. Globalizarea introduce o mare contradicție: internaționalizarea muncii nu ține pasul cu internaționalizarea capitalului. În recesiunile din trecut imigranții s-au lovit de problema lipsei locurilor de muncă și, prin urmare, de scăderea veniturilor. Aceasta a avut ca efect complicarea procedurilor și a politicilor publice privind refugiu. În zilele noastre, noua recesiune duce la înmulțirea imigranților ilegali. Cum rata șomajului este în creștere în întreaga lume, prezența unui număr tot mai mare de imigranți duce la apariția inevitabilă a conflictelor sociale, la discriminare și ură rasială. Au loc chiar și referendumuri naționale pentru adoptarea unor politici anti-imigraționiste și de afirmare a opoziției la diversitate (Australia ca exemplu).

Dreapta politică blamează imigranții pentru toate aceste rele și, mai devreme sau mai târziu, vom fi martorii unei ascuțiri a rasismului. Alegerile Europene au demonstrat succesul partidelor naționaliste: în Marea Britanie, Finlanda, Olanda, Belgia, Slovacia, Ungaria, Bulgaria, România. Prezența pe scena politică a acestor partide pare să se accentueze

și în Franța, Germania și Austria. Istoria se repetă. Astfel, Marea Britanie restrânge posibilitățile imigranților din țările Europei de Est, Noua Zeelandă dimpotrivă, Germania plătește întoarcerea imigranților în țările de origine, Japonia face la fel pentru sud-americani.

Se afirmă de asemenea o ideologie de contestare a tratamentului diferit și al acțiunilor afirmative. Țările mai sărace sau mai puțin dezvoltate se opun învățământului bilingv. Sunt în creștere și oportunitățile rasiste de politizare a imigrației: jucarea cărții rasiste pentru strângerea voturilor.

Să nu trecem însă peste ceea ce se întâmplă cu imigranții care se întorc în țările lor după experiențele vestice (a se vedea aici și experiența României).

La multe dintre aceste persoane marginalitatea e reconstruită, reformulată pentru a veni în întâmpinarea așteptărilor celorlalți, de cele mai multe ori pentru a aduce câștig. Ca să fie interesanți, aceștia încearcă să își demonstreze exotismul. Când toate acestea se întâmplă în scopuri turistice ajungem la artificiu și chiar la kitsch. În acest sens, mă pune pe gânduri ironia din cartea unui antropolog israelit: Ce fac evreii cu banii câștigați? Deschid muzee.

După evenimentele din 11 septembrie 2001 se remarcă în Statele Unite, și nu numai, o acutizare artificială a problematicii imigrației, dar îndeosebi feminizarea și politizarea acesteia. Studiile

Cetățenii străini au reprezentat în 2008 peste 6% din populația Uniunii Europene

confirmă faptul că, la șase luni de la această catastrofă, incidentele rasiste față de arabii americani au crescut de 1700 ori. Rapoartele FBI vin să completeze cu faptul că în perioada 2003-2006 incidentele împotriva latino-americanilor au crescut și ele cu 35 de procente. A fost punctul critic și începutul declinului SUA ca simbol de melting pot și toleranță. Experții americani își pun întrebarea dacă nu cumva reacțiile agresive ale Guvernului SUA de după evenimentele din 9/11 au dus la conflicte rasiale. Sau poate recesiunea economică? Oricum, xenofobia este latentă în unele segmente ale populației americane. Iar diversitatea înfloresce.

În urma unui masiv studiu din 2007, Robert Putnam, profesor de Științe Politice la Harvard este nevoit să admită că, șocant la acea oră, diversitatea deteriorează viața civică. Dacă diversitatea într-o comunitate este mare, forța civică se diminuează, scade participarea la vot și tot mai puțini oameni se oferă voluntari în proiecte ale comunității ori au acțiuni caritabile, scade încrederea între vecini, oamenii se auto-izolează. Economistul Edward Glaeser de la Harvard adaugă faptul că Uniunea Europeană cheltuiește cu mult mai mult decât SUA pentru protecție socială, aceasta fiind tocmai o bună macro-reprezentare a rezultatelor lui Putnam, iar aceasta se datorează diversității etnice din SUA și prin urmare scăderii angajamentului civic. Putnam propune solidaritatea civică pentru ieșirea din impas.

Diversitatea este, prin urmare, provocatoare și inconfortabilă. Ce ne rămâne de făcut? Rasismul și discriminarea sunt iminente, or să continue, ba chiar or să sporească peste tot în lume, ceea ce face ca implicarea activă și rațională a oamenilor și a țărilor lor în reducerea factorilor distructivi care cauzează hate crimes să devină un deziderat.

Conform unui comunicat publicat în decembrie 2009 de EUROSTAT, cu ocazia zilei internaționale a migranților, în 2008, 30,8 milioane de cetățeni străini locuiau în statele membre UE. Dintre aceștia, cea mai mare parte, 19,5 milioane (deci aproximativ două treimi) provind din exteriorul UE.

Dintre cetățenii statelor terțe rezidenți în Uniunea Europeană, 6 milioane provin din țări europene, 4,7 milioane din Africa, 3,7 milioane din Asia, iar 3,2 milioane de pe continentul american. Ei reprezintă 7% din populația Spaniei, 6,7% din cea a Greciei, 6,6% din populația Austriei. În Germania cetățenii din state ne-membre UE reprezintă 5,8%, în Italia 4,2%, iar în în Regatul Unit 3,9% din populație.

România se situează printre țările cu cel mai redus procent de rezidenți străini, la polul opus situându-se Luxemburg, unde 43% din locuitori sunt cetățeni străini, cel mai numeros grup (peste o treime) provenind din Portugalia. Germania este țara cu numărul cel mai mare de rezidenți străini: 7.3 milioane de persoane, urmată de Spania (5,3 milioane), Regatul Unit (4 milioane), Franța (3,7 milioane) și Italia cu 3,4 milioane.

Cetățenii români reprezintă cel mai numeros grup de cetățeni europeni rezidenți în alt stat membru, cu peste 1,7 milioane, ceea ce reprezintă 15% din totalul cetățenilor străini proveniți dintr-un alt stat membru UE. Pe locurile următoare se situează cetățenii italieni (1,3 milioane) și cetățenii polonezi cu 1,2 milioane.

Turcia, cu 2,4 milioane, Marocul, cu 1,7 milioane, și Albania, cu 1 milion de persoane, reprezintă țările de origine din afara UE cu numărul cel mai mare de rezidenți în statele uniunii. În șase țări membre cel mai numeros grup de cetățeni străini reprezintă peste 30% din totalul rezidenților străini. Este vorba de Grecia, unde cetățenii albanezi reprezintă 64% din rezidenții străini, Slovenia, cu 47% din străini proveniți din Bosnia și Herțegovina, Ungaria, cu 37% din străini cetățeni români, și Luxemburg, unde 37% sunt cetățeni portughezi. Țările baltice figurează cu un procent ridicat de cetățeni din state ne-membre UE, datorită rezidenților de origine rusă cărora la destrămarea Uniunii Sovietice nu le-a fost recunoscută cetățenia statelor în care locuiau.

Cetățeni străini în Uniunea Europeană	Număr de persoane	Procent din populație
Total cetățeni străini	30779000	6,2%
Cetățeni din alte state membre UE	19476000	2,3%
Cetățeni din state ne-membre UE	11302000	3,9%

Țările UE cu cel mai mare număr de rezidenți străini și primele trei țări de origine ale acestora

	1	Număr	%	2	Număr	%	3	Număr	%
Germania	Turcia	1 830 100	25.2	Italia	570 200	7.9	Polonia	413 000	5.7
Grecia	Albania	577 500	63.7	Ucraina	22 300	2.5	Georgia	17 200	1.9
Spania	Romania	734 800	14	Maroc	649 800	12.3	Ecuador	423 500	8
Franța	Portugalia	492 000	13.6	Algeria	477 500	13.2	Maroc	461 500	12.7
Italia	Romania	625 300	18.2	Albania	402 000	11.7	Maroc	365 900	10.7
Regatul Unit	Polonia	392 800	9.9	Irlanda	347 900	8.8	India	296 500	7.5

România - o casă

În România există în jur de 60 000 imigranți legali, majoritatea dintre ei fiind arabi, turci, chinezi, moldoveni. Prezența cetățenilor străini în România este un fenomen destul de necunoscut, deoarece nici ei și nici media nu atrag atenția asupra lui. Dar ce vor imigranții de la România și cum se simt ei aici cu adevărat?

Imigranții arabi

Primii cetățeni ai unor state arabe precum Siria, Iordania, Egipt, Libia și Liban au venit în România comunistă pentru a studia în anii 70-80, pe când România avea niște acorduri oficiale cu anumite state arabe. În acei ani țările comuniste din estul Europei susțineau ceea ce ele considerau a fi aliați anti-imperialiști, precum statele arabe. După căderea regimului comunist, câțiva dintre foștii studenți care se întorseseră acasă după ce și-au terminat studiile s-au hotărât să se întoarcă în România pentru a pune bazele unei afaceri într-un stat nou-democratic. Între 1992 și 1995 un nou val, mai mic, de cetățeni arabi a venit în România pentru a face afaceri. În sfârșit, în ultima parte a anilor '90, un număr semnificativ de refugiați irakieni și palestinieni a ajuns în România.

Majoritatea imigranților arabi din România declară că sunt destul de mulțumiți de viața lor aici. Familiile mixte (soție româncă-soț arab) reprezintă un fenomen obișnuit. De obicei, arabii preferă să nu menționeze obstacolele pe care speră să le depășească cu ajutorul comunităților lor și prin eforturi personale. Ne-am oprit să vorbim cu câțiva imigranți arabi într-un mall din centrul Bucureștiului.

“Ei bine, încă nu știu dacă o să rămân în România pentru totdeauna.

Dar în țara mea natală e război”, spune un tată irakian. Soția lui și cei doi copii se uită la el, vorbesc în arabă și râd. Tânăra femeie nu înțelege românește foarte bine, deși băiatul de 12 ani vorbește deja noua limbă. “Merg la școala irakiană și e ok, sunt mulțumit”, spune băiatul cu o voce hotărâtă. Sora lui mai mică, care poartă hijab, zâmbește și îi șoptește ceva în arabă. Pare să o amuze întrebările ciudate puse fratelui ei. “Totuși, copiii vor merge la un liceu românesc”, explică tatăl. Acesta lucrează în domeniul afacerilor și se bucură de faptul că România “este un loc mai sigur” decât țara lui natală.

“Îmi place România. Locuiesc aici de 25 de ani”. Isam este un alt irakian care inițial a venit în România pentru a-și face studiile. “Înainte să vin în România, am fost refugiat în Suedia timp de un an și jumătate. Nu mi-a plăcut. Oamenii erau atât de reci. Aveam nevoie de o cultură mai apropiată de a mea, de o țară unde oamenilor să le placă să vorbească, să danseze, să-și facă prieteni”. Acum Isam este căsătorit cu o femeie din Republica Moldova. Copiii lui merg la o școală românească. Nu vorbesc araba acasă. “Copiii mei nu îmi vorbesc limba, dar sunt musulmani”, spune Isam cu mândrie. El spune că copiii lui se integrează foarte bine la școală: “Nu există discriminare. Profesorii chiar i-au încurajat pe elevii străini să facă niște compunerii scurte

Luciana Grosu

pentru a-și prezenta cultura colegilor români.” Dar ceea ce Isam urăște cel mai mult este “eticheta de terorist” atașată religiei sale: “Oamenii ar trebui să înțeleagă că noi nu suntem teroriști și nu avem nimic de-a face cu Bin Laden. Religia noastră este “salam” (pace) și tot ce ne dorim este să trăim în pace.” Isam vrea să-și crească copiii în România; nu vizitează Irakul niciodată și nu intenționează să se întoarcă în țara sa natală. “Aș vrea ca în țara mea să fie pace și democrație”, spune cu tristețe

“Când o să fiu mare vreau să mă fac doctoriță”, spune o fetiță libaneză. “Ei, cu toții visăm să ne facem doctori la un moment dat când suntem copii”, adaugă mama sa cu îndoielă în voce. “Acum fiica mea merge la o școală libaneză din București. Apoi va merge la un liceu arab, unde va învăța și româna. Iar apoi, bineînțeles, Facultatea va fi una în limba română.” explică tatăl său. El și soția sa au venit în România în urmă cu 12 ani din motive economice. Ei spun că românii sunt un popor primitor. “Aici există mai multă democrație decât în Liban. Totuși, birocrăția și taxele sunt probleme serioase. Dar afacerile merg bine”, spune omul de afaceri libanez.

“Am plecat din Siria din mai multe motive, sociale, economice și politice”, răspunde evaziv Yamin, un bărbat de 30 de ani din Siria. Și el lucrează în domeniul afacerilor și, deși este în România doar de un an

pentru imigranți?

și câteva luni, vorbește românește destul de bine. "Sunt ok. Lucrez aici și pot spune că România este în regulă", spune în încheiere.

Imigranții asiatici

Conform statisticilor, în România există în jur de 4000 de imigranți chinezi. Majoritatea chinezilor a venit în România după 1989, anul în care a căzut regimul comunist. Majoritatea dintre ei este implicată în activități comerciale mici. Chinezii preferă să trăiască în orașele mai mari ale României: București, Cluj, sau Constanța. În București mulți chinezi s-au hotărât să se stabilească în cartierul Colentina, care este pe cale să devină un adevărat "Oraș Chinezesc". Familiile mixte sunt destul de rare. În România nu există nici o școală chinezească, majoritatea copiilor fiind trimiși înapoi în China pentru studii odată ce ajung la vârsta școlară.

Alți imigranți de origine asiatică din România vin din Pakistan, India, sau Vietnam. Imigranții asiatici vorbesc cu aceeași rețineră ca și imigranții arabi despre problemele pe care le întâlnesc în viața lor de zi cu zi. Ne-am hotărât să le punem niște întrebări unor grupuri de asiatici care se plimbau printr-un parc din nordul Bucureștiului într-o zi însorită.

"Nu știi dacă rămân în România definitiv, dar stau aici de 9 ani", spune un om de afaceri chinez de vârstă mijlocie într-o română perfectă. "Aici

cel mai greu lucru este să cumperi o casă. În rest, nu am de ce să mă plâng".

Trei bărbați chinezi zâmbesc și răspund în chineză. Nu înțeleg română deloc. Sunt nou veniți. Se chinuie să înțeleagă întrebările, dar singurul răspuns pe care îl pot da este să-și arate permisele de rezidență temporară.

„Străzile de aici sunt groaznice. Sunt multe gropi pe străzi și e circulație mare”, spune Yang, o tânără chinezoaică. Are un mic magazin de haine. Locuiește în România de 9 ani și spune că oamenii sunt prietenoși. „Românii sunt oameni de treabă în general. Din când în când, ți se mai vorbește și urât, dar acest lucru nu se întâmplă în mod obișnuit”, adaugă zâmbind.

"Ei bine, vă pot spune că sunt aici de 15 ani și încă nu am cetățenie română", spune nemulțumit Iftikhar Ahmed, un pakistanez de 38 de ani. El crede că procedurile de obținere a cetățeniei române sunt mult prea complicate. „Știți, există teste de limbă și cultură, dar eu nu am mers la școală în România niciodată, așa că de unde să știu eu răspunsul corect?”. Ahmed mai crede că nu e drept ca copiii lui născuți în România să nu fie cetățeni români. „Copiii mei vor putea solicita cetățenia română doar atunci când au 18 ani”, explică acesta nemulțumit.

"Cetățenia este o problemă", recunoaște la rândul său un pakistanez de vârstă mijlocie. "Trăiesc în România de 20 de ani și încă nu sunt cetățean român. Nici copiii mei nu sunt, deși

s-au născut aici". Ahmed Zia crede că legislația română este mai dură decât cea a altor state din UE. "Am vizitat Germania, Marea Britanie și alte state ale UE. Acolo au alte legi. Poți deveni cetățean după doar 5 ani de rezidență permanentă. În România nu e așa", spune el. "În alte țări guvernul oferă locuințe imigranților. Dar nu și aici", adaugă Ahmed. Se gândește o clipă. Spune că ar vrea să îmbunătățească multe lucruri din România. "Afacerile mici ar trebui protejate mai bine", spune Ahmed. Dar, cel mai important, copiii imigranți ar trebui să aibă acces mai mare la educație: "Cetățenii străini pot intra în sistemul românesc de învățământ doar dacă plătesc. Asta e greu pentru noi, deoarece copiii nu vor primi cărți gratuit de la școală, la fel ca alți copii", explică Ahmed.

Imigranții din România nu sunt subiect de știri și încearcă să evite conflictele cu majoritatea română. Totuși, de cele mai multe ori evită să fie deschiși. Este de datoria mass-mediei să cerceteze mai în profunzime faptele ascunse legate de ceea ce înseamnă să trăiești ca imigrant în România. Trebuie aduse în discuție probleme legate de accesul la educație, sistem sanitar și locuințe, sau obținerea cetățeniei și învățarea limbii și culturii române. Neîncrederea imigranților față de autorități este o altă problemă care necesită o mai mare atenție: de cele mai multe ori imigranților le este teamă să mărturisească problemele cu care se confruntă.

Tânăra autoare a acestui articol a fost una dintre câștigătoarele concursului lansat de revista noastră. Ea va participa în luna februarie 2010 la o vizită de studiu în Franța, la Marsilia, unde, alături de participanți din Spania, Italia și România, va

descoperi demersuri interesante vizând integrarea migranților și va putea analiza și discuta provocările pe care le reprezintă gestionarea migrației în Uniunea Europeană.

Vizita va avea loc în cadrul unui proiect Grundtvig –

Parteneriate pentru învățare, prin care Comisia Europeană susține schimburi de experiență în domeniul educației adulților.

O acțiune similară a avut loc în octombrie 2009 la Granada, în sudul Spaniei.

Așteptăm în continuare propuneri de articole pentru revista noastră sau fotografii originale pe care să le utilizăm pentru ilustrarea diferitelor teme abordate în revista Migrant în România.

Multilingvismul și migrația în Uniunea Europeană

În ultimii ani, peisajul lingvistic al Uniunii Europene a devenit mai complex. În prezent, Uniunea numără 500 de milioane de cetățeni, 27 de state membre, 3 alfabete și 23 de limbi oficiale, dintre care unele sunt de circulație internațională. La acestea se pot încă adăuga aproximativ 60 de limbi regionale și minoritare și numeroase limbi vorbite de migrații din afara uniunii.

Creșterea mobilității intraeuropene, migrația și globalizarea economică au dus la o creștere spectaculoasă a interacțiunii dintre vorbitorii de limbi diferite. Această tendință pare să continue. Poziția structurilor uniunii europene este că multilingvismul poate fi o modalitate de adaptare la acest proces de globalizare și de transformare a acestuia într-o oportunitate și nu într-un obstacol.

În 2002, la Barcelona, șefii de stat și de guvern din Uniune au convenit că fiecare cetățean ar trebui să învețe cel puțin două limbi străine începând de la o vârstă foarte fragedă. Adoptarea așa-numitului „obiectiv Barcelona” – limba maternă plus două limbi străine – a marcat o evoluție de la politica de preservare a limbilor la cea de dezvoltare în mod activ a potențialului acestora. Mai recent, problematica

învățării de către migrații a limbilor țărilor gazdă, dar și valorificarea multilingvismului migrațiilor au fost de asemenea introduse în dezbaterile europene pe această temă.

La sfârșitul anului 2008 Comisia europeană a adoptat o nouă strategie privind multilingvismul – „Multilingvismul: un avantaj pentru Europa și un angajament comun”. Strategia și-a propus să dea un nou impuls exprimării depline a diversității lingvistice din Uniunea Europeană și să adapteze această politică la un mediu tot mai complex și în continuă evoluție. Importanța noii strategii constă în faptul că relevă numeroase aspecte mai puțin cunoscute ale multilingvismului, cum ar fi modul în care acesta contribuie la creșterea coeziunii sociale. În acest sens, este subliniată importanța multilingvismului pentru obiective precum menținerea integrării migrațiilor și consolidarea legăturilor cu țări din afara Uniunii.

Obiectivele principale ale strategiei privind multilingvismul:

➤ fiecare cetățean al Uniunii ar trebui să aibă posibilitatea de a

Leonard Orban, Comisar european pentru multilingvism

comunica adecvat, de a-și pune în valoare potențialul și de a beneficia în mod optim de oportunitățile oferite de o Uniune Europeană modernă și inovatoare;

➤ fiecare cetățean al Uniunii ar trebui să aibă acces la formare lingvistică corespunzătoare sau la alte modalități de a depăși obstacolele lingvistice din viața de zi cu zi, de la locul de muncă și din comunicarea în Uniunea Europeană.

Politica Uniunii Europene în domeniul multilingvismului include de asemenea promovarea respectului față de toate limbile vorbite în Uniunea Europeană, inclusiv cele vorbite de migranți, ca un element ce poate contribui la dezvoltarea coeziunii sociale și a integrării sociale a migranților.

Grupul Maalouf: în 2007, Comisia a solicitat unui grup de intelectuali prezidat de scriitorul franco-libanez Amin Maalouf, și din care face parte și Sandra Pralong, să reflecteze asupra contribuției multilingvismului la dialogul intercultural. Raportul grupului subliniază faptul că limba constituie o componentă esențială a identității noastre, iar cunoașterea limbilor străine este primordială pentru coeziunea și integrarea socială. Învățarea limbilor străine deschide uși către alte culturi și construiește punți de legătură cu membrii comunităților care le vorbesc și este o experiență din care toată lumea are de câștigat.

Limba personală adoptivă: aceasta reprezintă ideea centrală a raportului prezentat de grupul Maalouf. În conformitate cu obiectivul „limba maternă plus două limbi străine”, pe lângă alegerea unei limbi pentru comunicarea internațională, fiecare locuitor al Europei ar trebui, de asemenea, să poată vorbi o așa-numită „limbă personală adoptivă”. Această limbă ar trebui învățată nu numai prin studierea regulilor gramaticale, ci și printr-o cunoaștere aprofundată a culturii, literaturii, istoriei și a comunităților care vorbesc limba respectivă. În strategia sa din 2008, Comisia a invitat statele membre să își continue procesul de reflecție asupra

Membrii Grupului de intelectuali privind contribuția multilingvismului la dialogul intercultural, alături de Comisarul european Leonard Orban. De la stânga la dreapta: Jacques de Decker, scriitor, secretar permanent al Academiei Regale Belgiene a Limbii și Literaturii Francofone, Simonetta Agnello Hornby, scriitoare, Amin Maalouf, scriitor și Președinte al Grupului, Leonard Orban, Jutta Limbach, Președinte al Goethe-Institut, și Sandra Pralong, expert în comunicare

acestei idei și asupra modalităților concrete de aplicare a acesteia.

Cunoașterea limbii țării gazdă: în contextul actual al creșterii mobilității și migrației, cunoașterea limbii (limbilor) naționale este fundamentală pentru o integrare reușită și pentru participarea activă în societate. Strategia din 2008 accentuează ideea că persoanele a căror limbă maternă nu este cea a țării în care locuiesc ar trebui să vorbească limba țării gazdă, indiferent dacă sunt migranți sau cetățeni ai unui stat membru care locuiesc în altă țară a Uniunii.

Ambasadori ai multilingvismului: membrii grupului Maalouf au acceptat să fie „ambasadori ai multilingvismului”, pentru a-și promova în continuare viziunea privind multilingvismul drept catalizator al valorilor fundamentale ale Uniunii Europene: democrația, pacea și respectul pentru diversitatea lingvistică și culturală.

Desigur, având în vedere faptul că educația și cultura sunt domenii în care competențele decizionale se situează la nivelul statelor membre și nu la cel european, Comisia Europeană nu

propune acte legislative în domeniu, ci stabilește orientări și indicatori, promovând analiza comparativă și schimbul celor mai bune practici. Astfel, în scopul de a susține statele membre, Comisia susține inventarierea celor mai bune practici din domeniul învățării și predării limbilor, inclusiv de către adulți migranți.

Potențialul migranților: în statele membre există aproape de două ori mai mulți migranți din statele terțe decât cetățeni din alte țări ale UE. De multe ori, aceștia întâmpină dificultăți în dobândirea competențelor lingvistice de care au nevoie pentru a găsi un loc de muncă și pentru a se integra în totalitate într-o nouă societate. Eforturile pentru a ameliora cunoștințele lingvistice trebuie să se extindă de la elevi la toți membrii familiei. Furnizarea de servicii multilingve, de cursuri de învățare a limbilor atât a celor locale, cât și a celor vorbite de migranți, și promovarea dialogului generează importante beneficii sociale și economice pentru comunitate, în ansamblul ei. Din această perspectivă, migrații constituie o sursă valoroasă de competențe lingvistice într-o lume globalizată.

Exemple și bune de promovare

Portalul de integrare – Proiecte de integrare

www.integration-in-deutschland.de

Un site complex, cu informații utile, știri, resurse utile, pentru imigranți, pentru alte categorii interesate, și pentru publicul larg, realizat de Oficiul Federal pentru Migrație și Refugiați din Germania. Conținutul acestui site este accesibil în engleză și în germană și parțial în limbile rusă și turcă.

Acest proiect a fost conceput cu scopul de a sprijini procesul de integrare prin evidențierea programelor și facilităților care sunt oferite pentru grupuri țintă specifice. Astfel, imigranții, actorii din domeniul integrării și cetățenii

cu interese în domeniu pot găsi tot ceea ce au nevoie să știe despre integrare, precum și departamentele și persoanele pe care ar trebuie să le contacteze.

Având o abordare generală și încercând să acopere cât mai multe domenii de interes, programul de integrare din Germania cuprinde o serie de cursuri și servicii de consultanță, precum și o serie de proiecte de integrare, oferind în același timp posibilitatea de finanțare pentru proiecte care să dezvolte măsuri de integrare pentru

imigranți în următoarele domenii:

- Implicare civică
- Dezvoltarea de competențe
- Dezvoltarea abilităților parentale
- Prevenirea dependenței, violenței și infracționalității
- Competențe interculturale
- Integrarea prin programe educaționale pentru timpul liber
- Proiecte pilot

În cadrul acestui portal este accesibilă, de asemenea, o enciclopedie a integrării, care cuprinde cuvinte specifice terminologiei integrării.

Forumul pentru refugiați și migranți

www.mrcf.org.uk

Forumul pentru migranți și refugiați este o platformă care aduce împreună peste 40 de comunități și organizații voluntare, pentru a oferi sprijin organizațiilor și persoanelor în combaterea excluziunii sociale a refugiaților și migranților din Londra. Misiunea Forumului este de a promova drepturile migranților și refugiaților prin sprijinirea dezvoltării organizațiilor acestora, asigurând-le accesul la servicii și oportunități și prin stabilirea de parteneriate eficiente cu diferite agenții. Scopul pe termen lung este de a dezvolta comunități capabile de auto-susținere și de participare și contribuire

la o societate incluzivă. Vă prezentăm în continuare câteva dintre proiectele lor:

➤ **Mentoring – Transforming lives**

Proiectul urmărește să sprijine indivizii aflați în situație de izolare sau care au nevoie de sprijin pentru atingerea unui nivel optim al stimei de sine și pentru integrarea în societate. De asemenea, facilitează accesul migranților și refugiaților la servicii și dobândirea de noi cunoștințe și abilități printr-o serie de ateliere și sesiuni de formare.

➤ **Policy and Voice**

Acest proiect are ca scop aducerea împreună a migranților și refugiaților,

decidenților politici și formatorilor de opinii. Forumul pentru refugiați și migranți realizează o serie de întâlniri lunare, pentru a oferi membrilor și partenerilor oportunitatea de a primi răspunsuri directe despre problemele importante din viața lor cotidiană, participarea civică și experiențele integrării în Marea Britanie.

➤ **Profesioniști în domeniul sanitar**

Proiectul oferă sprijin medicilor și stomatologilor care se pregătesc pentru a da examene de verificare în Marea Britanie, prin cluburi de studiu săptămânale și prin oferirea de cursuri de formare de abilități clinice, realizate de experți în domeniu.

practici europene a integrării

„Suntem aici ca să rămânem” – portalul tinerilor musulmani din Olanda

Acesta este numele unui site inițiat și administrat de un grup de tineri musulmani din Olanda, ca spațiu de exprimare liberă și de dialog. Titlul său este și un răspuns la mesajele xenofobe ale unor organizații extremiste, preluate și de unele partide politice, de genul „imigranții să plece acasă”.

Editorul șef al site-ului „We are here to stay” (Suntem aici ca să rămânem) spune că acest mesaj trebuie citit ca o invitație

către tinerii musulmani spre a scrie despre experiențele lor personale. Motivația inițierii acestui proiect a fost de a face cunoscute problemele, dar și realizările tinerilor musulmani în societate pentru a sensibiliza restul societății.

Site-ul oferă spațiu pentru toate persoanele aparținând comunității islamice să scrie despre orice subiect și să participe la discuții online. Peste 50000 de tineri vizitează site-ul

lunar, având ocazia să interpreteze acest moto în manieră personală. Iar interpretările sunt într-adevăr diverse, deoarece există o mare diversitate în interiorul comunității musulmane, dar sunt și alte persoane care vizitează acest site și doresc să își împărtășească opiniile.

Cunoscătorii limbii olandeze pot consulta direct site-ul și pot intra în legătură cu grupul care îl gestionează: www.wijblijvenhier.nl

Centrul African din Irlanda www.africacentre.ie

Obiectivele principale ale acestei organizații sunt:

- Dezvoltarea comunității de imigranți africani din Irlanda și promovarea participării lor în societate;
- Combaterea sărăciei și îmbunătățirea standardelor de viață ale comunității africane;
- Sprijinirea educației și dezvoltarea de cunoștințe în domeniul interculturalității și al anti-rasismului;
- Promovarea relațiilor dintre Irlanda și Africa, a cooperării, dialogului și parteneriatului;
- Dezvoltarea capacității și resurselor oamenilor de a se implica în activități socio-culturale, cursuri de formare și activități de

cercetare despre Africa și relațiile dintre Africa și Irlanda;

- Colaborare cu persoane și instituții care lucrează cu imigranții la nivel local și internațional.

Viziunea Centrului African este de a contribui la dezvoltarea societății irlandeze prin realizarea de schimburi și consolidarea relațiilor între Africa și Irlanda, astfel încât africanii să se simtă în Irlanda ca acasă și să participe pe deplin, alături de alte comunități, la viața unei societăți incluzive, care prin diversitatea și interdependența sa, să poată genera un sentiment de apartenență, stabilitate și creativitate pentru toți membrii societății.

Centrul African a fost înființat în anul 2000 de către un grup de activiști ai comunității de imigranți din Africa cu scopul de a asigura vizibilitate comunității lor și de a promova participarea activă în societatea irlandeză. Misiunea centrului este de a sprijini dezvoltarea unor atitudini, politici și acțiuni care să promoveze justiția, incluziunea socială și cetățenia activă.

<i>Cine învață limba română?</i>	3
<i>Legislație limba română</i>	4-5
<i>Limba română</i>	6-7
<i>FOND</i>	8
<i>Oficiul Român pentru imigrări</i>	9
<i>Centrul pentru Refugiați Timișoara</i>	10-11
<i>O țară care ne primește pe toți</i>	12-13
<i>Imigranții în mediul rural din județul Timiș</i>	14-15
<i>Interviu cu Ahmed Jaber</i>	16-19
<i>Interviu cu Ali Touati</i>	20-21
<i>E pluribus unum</i>	22
<i>Statistici migranți UE</i>	23
<i>România – o casă pentru imigranți? + completare</i>	24-25
<i>Migrația și incluziunea socială: experiențe și dezbateri europene</i>	26-27
<i>Exemple și bune practici europene de integrare</i>	28-29

Dialog cu cititorii

Revista Migrant în România se dorește a fi, nu doar o sursă de informare ci și un spațiu al dialogului, în care să se poată exprima opinii și să se prezinte în mod cât mai echilibrat diferitele comunități de cetățeni străini care trăiesc în România.

Vă invităm așadar să ne contactați, fie la adresa redactia@migrant.ro, fie pe forumul www.migrant.ro/forum, sau prin poștă pe adresa Institutului Intercultural Timișoara, pentru a ne răspunde la următoarele întrebări:

- ✓ Ce părere aveți despre revista Migrant în România?
- ✓ Ce conținut considerați că ar trebui fie inclus în numerele următoare ale revistei?
- ✓ Cum ne sfătuiți să difuzăm revista?

Orice alte propuneri și comentarii privind conținutul revistei sunt binevenite. Le vom răspunde, fie în numerele următoare, fie pe site-ul www.migrant.ro.

Punctul național de contact și informare pentru străini

Situat în București, sector 2, pe str. Dobrici nr. 57-59, accesibil cu autobuzul 143, sau troleibuzul 66 (de la Piața Obor), respectiv cu tramvaiul 21 de la Sf Gheorghe, Punctul Național de Contact și Informare oferă cetățenilor străini rezidenți în România următoarele servicii gratuite:

- informații privind drepturile și responsabilitățile cetățenilor străini rezidenți în România
- îndrumare către instituțiile responsabile pentru problemele semnalate și către organizațiile neguvernamentale cu activitate în domeniu
- legătura cu alți membri ai comunităților de străini din România
- participare la întâlniri și grupuri de discuții
- asistență în redactare de CV-uri
- traduceri de documente administrative
- acces la internet
- parteneriat în vederea organizării de acțiuni culturale, civice și umanitare

Detalii la www.migrant.ro

Email: contact@migrant.ro
Tel: 0771.789.935
0749.121.966
0721.497.181

Program:
Luni-Vineri 10 - 18
Duminica 10 - 19

Articole pentru revista Migrant în România

Institutul Intercultural Timișoara solicită contribuții la revista Migrant în România.

Articolele trebuie să fie relevante pentru problematica integrării cetățenilor din țări ne-membre UE care locuiesc în România, să aibă între 3000 și 10000 de caractere și să fie redactate în limbile română, franceză, engleză sau spaniolă. Sunt acceptate texte ce descriu cazuri individuale, comunități, organizații, activități,

interviuri sau mărturii personale, precum și alte tipuri de texte.

Textele trebuie transmise de către autori, aceștia asumându-și întreaga responsabilitate pentru conținutul transmis. Autorii păstrează în totalitate drepturile asupra textului transmis, prin transmiterea lui permițând însă Institutului Intercultural Timișoara să îl publice în revista Migrant în România și pe site-ul www.migrant.ro. Autorii trebuie să aibă vârsta de peste 18 ani și să aibă o formă de

ședere legală în România, indiferent de cetățenie. Transmiterea articolelor se va face exclusiv în format electronic (.rtf, .txt, .doc, .docx, .odt) pe adresa romina.matei@intercultural.ro sau prin postare la secțiunea *Contribuții la revistă* de pe Forumul www.migrant.ro.

Comitetul de Redacție al revistei va informa autorii ale căror texte vor fi publicate. Aceștia vor putea fi invitați să participe la acțiuni locale, naționale sau internaționale privind problematica migrației.

Publicație finanțată de Uniunea Europeană
prin Fondul European pentru Integrarea Resortisanților Țărilor Terțe
în cadrul unui proiect coordonat de Institutul Intercultural Timișoara